
TURINYS

R.....	3	U, Ū.....	265
S.....	38	V.....	304
Š.....	180	Z.....	353
T.....	215	Ž.....	354

R

rabárbaras *dkt.* (1) *bot.* ревінь ~ gabárbaų kisiēlius кисіль з ревенно

rābinas, rābiné *dkt.* (3^b) *relig.* ра́бин ~ Lietuvōs žyđų bendruomenēs rābinas ра́бин єврэйської громади Литві; rābinui iř jō šeimai keliami aukšti morāliniai reikalāvimai до ра́бина та його сім'ї пред'являються високі моральні вимогі

rabžđintis (rabžđinasi, rabžđinosi) *uksm., sngr.* видирáтися, дєргитися ~ rabžđintis aňt stōgo видирáтися, лїзти на дах

rachítas *dkt., vns.* (2) *med.* рахіт ~ lengvā rachito forma легкá фóрма рахіту

rachítikas, rachítikė *dkt.* (1) *med.* рахітик ~ rachítikų kójos iškūrusios nógi у рахітиків ви́кривлені

rācija *dkt.* (1) (розумна) підстава ~ tās pasiūlymas tūri rācijos ця пропозиція має підстави

racionalistas, racionalistė *dkt.* (2) раціоналіст, раціоналістка ~ filosofas racionalistas філософ-раціоналіст

racionalizācija *dkt.* (1) раціоналізація ~ gamybos racionalizācija раціоналізація [удоскона́лення] виробництва

racionalizācinis, racionalizācinė *bdv.* (1) раціоналізаторський ~ racionalizāciniai siūlymai раціоналізаторські пропозиції

racionalizātorius, racionalizātorė *dkt.* (1) раціоналізатор ~ technikos pažangā priklauso nuo racionalizātorių технічний прогрес залежить від раціоналізаторів

racionalizāvimas *dkt.* (1) раціоналізація ~ logistikos racionalizāvimas раціоналізація логістики

racionalizmas *dkt.* (2) *fil.* раціоналізм ~ racionalizmo šalininkai прихильники раціоналізму

racionalizuoti (racionalizuoja, racionalizavo) *uksm.* раціоналізувати ~ racionalizuoti gamybos procesus раціоналізувати процеси виробництва

racionalūmas *dkt.* (2) раціональність ~ neabejojau savo sprendimų racionalumū я не сумніваюся у раціональності своїх рішень

racionalūs, racionali *bdv.* (4) раціональний, доцільний ~ racionalūs darbo paskirstymas раціональний розподіл роботи; racionalūs pasiūlymas раціональна пропозиція

racionas *dkt.* (2) раціон ~ padidintas racionas поси́лений раціон

rāčius *dkt.* (2) колісник; карётник ~ rāčiaus āmatas ремесло колісника

radāras *dkt.* (2) *tech.* радáр ~ laivo radaras радáр корабля́

radāvietė *dkt.* (1) місцезнаходження ~ mineralų radāvietė місцезнаходження мінералів

radėjas, radėja *dkt.* (1) той, хто знайшов ~ lōbio radėjas той, хто знайшов скарб

radiācija *dkt.* (1) *fiz., chem.* радіація, випромінювання ~ radiđėjusi radiācija підвищене випромінювання

radiālinis, radiālinė *bdv.* (1) радіальний ~ radiālinio neŕvo uždegimas *med.* запáлення радіального нєрва

radiātorius *dkt.* (1) *tech.* радіатор ~ elektrinis radiātorius електричний радіатор; montuoti radiātorius встановити радіатори

radýbos *dkt., dgs.* (1) винагорода за зна́хідку ~ duoti radýbę дати винагороду за зна́хідку

rādijas *dkt.* (1) *fiz., tech.* 1. рáдіо ~ rādijo aparātas радіоапарат; rādijo imtuvas радіоприймáч; rādijo siųstūvas радіопередавач; 2. рáдіо ~ rādijo stūdiја радіостудія; rādijo klausytojas радіослухáч; rādijo stotis радіостáнція; rādijo transliācija радіопереда́ча; pėrduoti peř rādiją передати по рáдіо

radikālas¹ *dkt.* (2) *chem.* радика́л ~ laisvieji radikālai вільні радика́ли

radikālas², radikālė *dkt.* (2) *polit.* радика́л ~ kairieji, dešinieji radikālai ліві, прáві радика́ли

radikaliai *prv.* радика́льно ~ radikaliai pakeisti darbo stilių радика́льно [докорінно] змінити стиль роботи

radikalizmas *dkt., vns.* (2) *polit.* радикалізм ~ radikalizmū pagrįstā teorija теорія, заснована на радикалізмі

radikalūmas *dkt., vns.* (2) радика́льність ~ mokesčių reformai trūksta radikalumo податковий реформі не вистачає радика́льності

radikalus, radikali *bdv.* (4) радикальний ~ radikālios priemonės radikālni žachodi
radikulitas *dkt.* (2) *med.* радикулит ~ radikulito simptomai, gydymas simptoms, likuvānna radiкулиту
radimas *dkt.* (2) знаходження, знахідка; виявлення; здобуття, відшуквання ~ gedimų radimas відшуквання несправностей; darbo, būsto radimas знаходження роботи, житлā
radinys *dkt.* (3^b) знахідка ~ radinių biurās бюрo знахідок
radioaktyvumas *dkt., vns.* (2) *fiz., chem.* радиоактивність ~ padidėjęs Sāulės radioaktyvumas підвищена сонячна радиоактивність
radioaktyvus, radioaktyvi *bdv.* (4) *fiz., chem.* радиоактивний ~ radioaktyvūs skilimas радиоактивний розпад; radioaktyvieji elementai, mineralai радиоактивні елементи, мінерали
radiofikacija *dkt., vns.* (1) *spec.* радиофікація ~ radiofikacijos tinklas мережа радиофікації
radiofikuoti (radiofikuoja, radiofikavo) *vksm., spec.* радиофікувати ~ radiofikuoti rajoną радиофікувати район
radiofonas *dkt.* (2) *psn.* радіофон ~ dirbti radiofonė працювати в радіофоні
radiogramā *dkt.* (2) радіограма ~ dantų radiogramā радиограма зубів
radiolā *dkt.* (2) *tech., psn.* радіола ~ įjungti, išjungti radiolā увімкнути, вимкнути радіолау
radiologija *dkt., vns.* (1) *med.* радіологія ~ radiologijos klinika клініка радіології
radiolokacija *dkt.* (1) *fiz., tech.* радіолокація ~ radiolokacijos stotis станція радіолокації
radiolokatorius *dkt.* (1) *fiz., tech.* радіолокатор ~ radiolokatoriaus antėnos антєни радіолокатора
radiotėchnika *dkt.* (1) *fiz., tech.* радіотєхніка ~ radiotėchnikos prietaisai прилади радіотєхники
radiotėchnikas, radiotėchnikė *dkt.* (1) *spec.* радіотєхник ~ jaunųjų radiotėchnikų būrelis гуртoк юних радіотєхників

radiotelegrafas *dkt.* (2) радіотелеграф ~ perduoti nelaimės signalā radiotelegrafu передати сигнал лиха по радіотелеграфу
radiotelegramā *dkt.* (2) радіотелеграма ~ gauti radiotelegramā отримати радіотелеграму
radioterapija *dkt.* (1) *med.* радіотерапія ~ išorinė radioterapija зовнішня радіотерапія
rādis *dkt., vns.* (2) *chem.* радіій ~ rādžio rūdā радієва рудā
radistas, radistė *dkt.* (2) радист, радистка ~ dirbti radistū laivė працювати радистом на кораблі
radonas *dkt., vns.* (2) *chem.* радон ~ radono dujos газ радону
rafinādas *dkt., vns.* (2) рафинād ~ rafinādo gamyklā завод рафинāду
rafināvimas *dkt.* (1) *tech.* рафинувāння ~ nāftos rafināvimas рафинувāння нāфти
rafinuotas, rafinuota *bdv.* (1) **1.** *tech.* рафинований ~ rafinuotas aliejus рафинована олія; **2.** рафиноване ~ rafinuotas skonis рафинований смак
rafinuoti (rafinuoja, rafinavo) *vksm., tech.* рафинувати, очищати ~ rafinuoti cukrų рафинувати цукор
ragaišis *dkt.* (2) *kul.* білий хліб ~ pavaišinti ragaišiū prigostinti білим хлібом
rāgana *dkt.* (1) *mit.* відьма, чаклунка ~ pāsaka apie rāganā kāzka про відьму
raganūti (raganāuja, raganāvo) *vksm.* чаклувати, займатися чаклунством ~ kās jā išmokė raganūti? хто навчив її чаклувати?
raganė *dkt.* (2) *bot.* ломонос ~ raganės gerai āuga drėgnoję diivoje ломоносі добре ростуть в вологому ґрунті
raganystė *dkt.* (2) чаклунство ~ tikėti raganystėmis вірити в чаклунство
ragānius *dkt.* (1) *mit.* чаклун ~ ragāniaus būrtai ворожба чаклуна
raganōsis *dkt.* (2) *zool.* носоріг ~ baltasis raganōsis білий носоріг
rāgas *dkt.* (4) **1.** порг ~ ėlnio ragaĩ олєнячї рoги; mēsti ragūs кинути поргā; **2.** *muz.* ріжoк, ріг ānglų rāgas англійський ріжoк; medžioklės rāgas мисливський ріг; pūsti rāgā трубити в ріг; **3.** *geogr.* стрілка, мис ~ Veitės rāgas мис Вянтє; ♦ gausybės rāgas

riġ достáтку; ragùs kám apláuzyti обламати комусь ріг; suriēsti ģ ōzio rāga zignŷti в барáнчий ріг

ragáuti (ragáuja, ragávo) *uksm.* пробувати (на смак), скуштувати ~ ragáuti sriũba скуштувати суп

ragáutojas, ragáutoja *dkt.* (1) дегустáтор ~ vŷno ragáutojas дегустáтор вина

ragēlis *dkt.* (2) **1.** *dem.* ріжк ~ oziũko ragēliai ріжкї козеня; **2.** трѹбка ~ pakēlti ragēlį підняти трѹбку

ragenà *dkt.* (3^b) *anat.* роґівка, роґовá оболонка ~ ragenōs ligos хвороби роґівки

ragēti (ragēja, ragėjo) *uksm.* роґовіти; окостенівати ~ óda ragēja шкіра роґовіс

raginis, raginė *bdu.* (2) роґовий ~ raginēs šũkos роґовий грéбнь

raginti (rāgina, rāgino) *uksm.* спонукáти, заохочувати, заклика́ти; квáпити, поганя́ти, підганя́ти, понукáти ~ rāginti ģ dārbá спонукáти до роботи; rāginti vaikũs ģ mokŷklá квáпити дїтї до шкóли; rāginti árklį підганя́ти коня

raguõlis *dkt.* (2) *kul.* калáч ~ aguõlinis raguõlis мáковий калáч

ragúotas, ragúota *bdu.* (1) роґáтий ~ ožkà – ragúotas gvulŷs козá – роґáта тварїна

raguõtis, raguõtė *dkt.* (2) роґáта тварїна ~ laukiniai, paminiai raguõčiai дїкї, домáшнї (свїйськї) роґáтї тварїни

raguvà *dkt.* (3^b) *geogr.* бáлка ~ raguvōs dũgnas дно бáлки

raĩbas, raĩbà *bdu.* (4), **raĩbas, raĩbà** (3) рябїй, строкáтий ~ raĩbà vištà рябá кѹрка

raibėti (raibėja, raibėjo) *uksm.* ставáти строкáтим, ряснїти; ставáти рябїм, рябїти ~ viščiũkai raibėja курчáта стаю́ть строкáтими

raĩbti (raĩbsta, raĩbo) *uksm.* ряснїти, рябїти ~ ákus raĩbsta рябїти в очáх

raibuliuoti (raibuliuoja, raibuliavo) *uksm.* мерехтїти ~ žvaĩgždės raibuliuoja зїркї мерехтя́ть

raĩcioti (raĩcioja, raĩciojo) *uksm.* валя́ти ~ raĩcioti ákmenis валя́ти камїння

raĩciotis (raĩciojasi, raĩciojosi) *uksm., sngr.* катáти, качáти, валя́ти, перева́лювати ~ vaikáĩ raĩciojosi aĩt žēmēs дїти валя́лися на землї; raĩciotis ģ juõko катáтися [валя́тися] від смїху

raidà *dkt.* (4) рóзвиток ~ kultũros raidà рóзвиток культѹри; kalbōs raidà рóзвиток мóви

raĩdė *dkt.* (2), **raĩdė** (4) *kalbot.* бѹквa [лїтера] ~ didžiõji ģ mažõji raĩdė велїка і малá бѹквa [лїтера]; ♦ ģstátymo raĩdė бѹквa [прїпис] закóну

raidýnas *dkt.* (1) *kalbot.* алфáвїт, абéтка ~ lietuviškas raidyñas литóвська абéтка

raikýti (raĩko, raikė) *uksm., kart.* нарізáти, нарізати ~ raikýti dúona нарізати хлїб

raĩnas, raĩnà *bdu.* (3), **raĩnas, raĩnà** (4) строкáтий ~ raĩnà katė строкáта кїця (кїшка); raĩnà gvvatė строкáта змїя

raĩnėlė *dkt.* (2) *anat.* раїдужна оболонка ~ raĩnėlė bũpa įvairiŷ spalŷŷ raĩдужна оболонка буваé рїзних кольорїв

raĩnis, raĩnė *dkt.* (2), **raĩnis, raĩnė** (2) смугáстий кїт, смугáста кїшка ~ raĩnis pėlė ragávo смугáстий кїт зловїв мїшу

raĩstas *dkt.* (2, 4) *geogr.* болóтистий лїсóк; болóтистий чаґарнїк ~ sraĩguolės áuga raĩstuose журавлїна ростé в болóтистих лїсáх

raĩšas, raĩšà *bdu.* (4), **raĩšas, raĩšà** (3) кульгáвий ~ raĩšas dešiniája kója кульгáвий на прáву нóгу; raĩšas arklŷs кульгáвий кїнь

raĩšioti (raĩšioja, raĩšiojo) *uksm., kart.* вязáти, звязувати, обвязувати ~ raĩšioti viŷvė вязáти мотѹзку

raĩškà *dkt.* (4) **1.** вїраз ~ raĩškōs prїemonė záciб вїраження; **2.** роздїльна здáтність, чїткїсть ~ didelės raĩškōs vaĩzdo kámera kámera з висóкою роздїльною здáтнїстю

raĩškiai *prv., raĩškiai* вїразно ~ raĩškiai deklamuoti вїразно декламувати

raĩškũmas *dkt.* (2) **1.** яснїсть ~ taĩsenos, raĩšo raĩškũmas яснїсть вимóви, пóчерку; **2.** вїразнїсть ~ kalbōs raĩškũmas вїразнїсть мóви

raĩškũs, raĩškĩ *bdu.* (4), **raĩškũs, raĩškĩ** (3) **1.** яснїй ~ raĩškĩ kalbà яснá мóва; **2.** вїразний ~ raĩškũs žōdis вїразне слóво

raĩšti (raĩšta, raĩšo) *uksm., raĩšti* (raĩšta, raĩšo) кульґáти; починáти кульґáти ~ arklŷs raĩšta кїнь кульґáе

raĩštis *dkt.* (2) **1.** повязка ~ budėtojo raĩštis aĩt raĩkos ручнá повязка черґóвого; **2.** шнурóк, мотѹзочка ~ bātŷ raĩšciai шнуркї для черевїкїв

raišiuoti (raišiuoja, raišavo) *uksm.* кульгати, шкутильгати ~ šuo raišiuoja viena kója sobáka кульгáе однією ногою

raitas, raità *bdu.* (4) їде вёрхи, верховий, кінний ~ raitas policininkas їде вёрхи поліцейський

raitelis, raitelė *dkt.* (1) вёршник, верховий ~ žirgas nūmetė raitelį кінь скинув вёршника

raitininkas, raitininkė *dkt.* (1) вёршник, вёршниця; кавалеріст ~ raitininkų kariuomenė армія кавалерістів

raityti (raito, raitė) *uksm.* 1. завивати, підвивати; крутіти ~ raityti pláukus завивати волосся; raityti ūsus крутіти вуса; 2. засукувати ~ raityti rankoves засукувати рукави; 3. *šnek.* жёрти, жадібно їсти ~ visà šeimà raitė kėptą vištieną вся родина жёрла смáжену кўрку

raitytis (raitosi, raitėsi) *uksm., sngr.* 1. звиватися [кататися] від бóлю ~ raitytis skausmū kátatися від бóлю; gyvatė raitosi zmiaž звивáється; 2. згинáтися; витися, петляти ~ kalnų takėlis raitosi aukštyn гирська стéжка вéться вгору

raitoti (raitója, raitójo) *uksm.* засукувати ~ raitoti rankoves засукувати рукави

raivytis (raivosi, raivėsi) *uksm., sngr.* потягуватися ~ ji gūli lóvoje iř raivosi voná лежить у лiжку і потягується

raizgai *dkt., dgs.* (4) силóк ~ raizgai várnoms силóк для ворóн

raizgalai *dkt., dgs.* (3^б) сплётення, сплетіння ~ siūlų raizgalai сплётення нитóк

raizgalioti (raizgaliója, raizgaliójo) *uksm.* плести, сплiтати; плўтати ~ raizgalioti laidūs плести дрóти

raizgynas *dkt.* (1) сплётення, сплетіння ~ kelių raizgynas сплётення шляхів

raizgyti (raizgo, raizgė) *uksm.* плўтати; плести, сплiтати ~ raizgyti siūlus плўтати нитки

raizgytis (raizgosi, raizgėsi) *uksm., sngr.* сплўтуватися; переплiтатися ~ orė raizgosi voratinkliai на повітрі плўтаються павутиння

raižyba *dkt.* (1) *dail.* 1. різьблення ~ stiklo raižyba різьблення скла; 2. гравіювання ~ metálo raižyba гравіювання метáлу

raižinys *dkt.* (3^б, 3^а) *dail.* 1. різьблення, різьблений вирiб ~ taigrės bė raižinių kėlixi

без різьблення; 2. гравіора ~ metálo raižinys гравіора на метáлі

raižyti (ráizo, ráizė) *uksm., raižyti* (ráizo, ráizė)

1. різати, вирiзувати ~ ráizyti stiklą різати скло; 2. гравіювати, різати ~ ráizyti medį різати по дереву; ráizyti vairį різати на мiді

raižytinis, raižytinė *bdu.* (1), **raižytinis, raižytinė** (1) різьблений; різцевий ~ raižytinė graviūra різцева гравіора

raižytojas, raižytoja *dkt.* (1), **raižytojas, raižytoja** (1) 1. різьбяр, різниця ~ stiklo raižytojas різьбяр скла; 2. гравёр, різьбяр ~ káulo raižytojas різьбяр по кістці; mármuro raižytojas різьбяр мáрмуру

rajà *dkt.* (4) *zool.* схил ~ dyglóji rajà колiчий схил

rajonas *dkt.* (2), **rajonas** (2) райóн ~ miegamasis rajonas спáльний райóн; pramonės rajonas промисловий райóн; Kauno rajonas Кáунаський райóн

rajoninis, rajoninė *bdu.* (1) райóнный ~ rajoninė ligoninė райóнна лікарня

rajūmas *dkt.* (2) ненажерливість, жадóба до їжі ~ ešerių rajūmas ненажерливість óкунів

rajūs, raji *bdu.* (4) ненажерливий, жадiбний ~ rajūs gyvūnas ненажерлива тварина

rakandas *dkt.* (1), **rakandas** (2) начиння; мóтлох ~ virtuvės rakandai начиння кўхні

raketà *dkt.* (2) *kar., av.* ракeта ~ kosminė raketà космiчна ракeта; raketà nešėja ракeта-носії; balistinė raketà балiстична ракeта; lėisti signálines raketàs пусти́ти сигнáльні ракeти

rakėtė *dkt.* (2) *sport.* ракeтка ~ tėniso rakėtė тeнісна ракeтка

rakėtinis, rakėtinė *bdu.* (1) *kar., av.* ракeтний ~ rakėtinis ginklas ракeтна збрóя

rakėnešis *dkt.* (1) *kar., av.* ракетноóсець, ракетноосій ~ tólimojo veikimo rakėnešis ракетноóсець дáльньої дiї

rakinėti¹ (rakinėja, rakinėjo) *uksm., kart.* замиkáти ~ rakinėti spintą замиkáти замкi

rakinėti² (rakinėja, rakinėjo) *uksm., kart.* колупáти ~ pirštū nosį rakinėti пáльцем нiс колупáти

rakinti (rakina, rakino) *uksm.* замиkáти (на ключ) ~ rakinti duris, vartus замиkáти (на ключ) двeрi, ворóта

rakštis *dkt., mot.* (4) скáлка ~ ištraukti rakštį iš pīšto вiтягнути скáлку з пáльця

ráktas *dkt.* (2) **1.** ключ ~ būto ráktas ключ від квартіри; rakinti duris ráktū замикáти двéри ключém; **2.** ключ ~ laikrodžio ráktas ключ для годинника; **3. muz.** ключ ~ bōso, smuiko ráktas басовий, скрипковий ключ

raktāžolė *dkt.* (1) *bot.* прімула, первоцвіт ~ paprastoji raktāžolė первоцвіт звичáйний; pavasarinė raktāžolė первоцвіт весняний

raktėlis *dkt., dem.* (2) **1.** клóчик ~ lagamino raktėlis клóчик від валізи; **2. šnek.** прімула ~ sodinti, dauginti raktėlius садіти, розмножувати прімули

rakti¹ (rāka, rākė) *vksm.* **1.** колупáти, длүбати ~ rakti ausis колупáти вүха; **2.** проколóти ~ rakti vōtį проколóти нарів

rakti² (raŭka, rāko) *vksm.* закупóрюватися, забивáтися ~ ēžeras pradėjo rakti ózero почало забивáтися [засмічуватися]

raktikaulis *dkt.* (1) *anat.* ключиця ~ raktikaulio lūžis перелóm ключиці

rambūs, rambi *bdv.* (4) лiнiвий, неповороткий ~ rambūs arklỹs неповороткий кiнь

rāmdyti (rāmdo, rāmdė) *vksm.* **1.** заспокоювати; приборкувати; утихомирювати, придүшувати ~ rāmdyti savo jausmūs придүшувати [заспокоювати, приборкувати] свої почуття; **2.** приборкувати; утихомирювати ~ rāmdyti žvėrį приборкувати [утихомирювати] звiра

rameñtas *dkt.* (2) *med.* мiлиця ~ váikščioti su rameñtais ходіти на мiлицях

ramiaĩ *prv.* спокiйно, тiхо ~ miegók ramiaĩ спи спокiйно; ramiaĩ! *kar.* смiрно!

ramybė *dkt.* (1) спокiй ~ dvāsios ramybė спокiй дүху [душėвний спокiй]; netėkti ramybės позбүтися спóкою; duokite mán ramybė dáйте менi спокiй; ilsėkis ramybėje земля тоби пүхом

raminti (ramina, ramino) *vksm.* **1.** заспокоювати ~ raminti išdүkėlius заспокоювати пустунiв; **2.** втiшити ~ raminti skausmą втiшити [вгамувáти] бiль

rāmpa *dkt.* (1) **1. teatr.** рáмпа ~ rāmpos šviesá свiтло рáмпи; **2. tech.** пáндус ~ įrengti rāmpą сáндėlyje, parduotūvėje, garažė, stotyjė

встановiти пáндус на склáдi, у магазiнi, у гаражi, на вокзáли

ramsčiuotis (ramsčiuojasi, ramsčiuoosi) *vksm., sngr.* спiрáтися ~ ramsčiuotis lazdà спiрáтися на цiпок

ramstis *dkt.* (2) **1.** пiдпiрка ~ vestibūlio ramščiai пiдпiрки вестибiюля; **2.** оплót, твердiня ~ būti šeimōs ramščiu būti твердiнено сiмi

ramstyti (ramsto, ramstė) *vksm., kart.* пiдпiрáти ~ ramstyti obelį šakàs пiдпiрáти гiлки яблунi

ramstytis (ramstosi, ramstėsi) *vksm., sngr., kart.* спiрáтися ~ ramstytis lazdà спiрáтися на цiпок

ramumà *dkt.* (3^b) спокiй; спокiйне мiсце ~ norėjosi rabūti ramumoje хотiлося побути у спокiйному мiсцi

ramūmas *dkt.* (2) спокiй ~ audrà sūdrumstė ēžero ramumą шторм порүшив спокiй óзера

ramūnė *dkt.* (2) *bot.* ромáшка ~ ramūnių vainikas вiнок iз ромáшок; skinti ramūnės збирáти ромáшки

ramūs, ramĩ *bdv.* (4) **1.** спокiйний, тiхий ~ gami jūra спокiйне мóре; ramūs ógas тiха погóда; **2.** спокiйний, тiхий; лáгiдний, смiрний ~ ramūs vaikas спокiйна дитiна; gamaūs būdo žmogūs людiна тiхого [спокiйного] харáктеру; gamū širdyjė спокiйно на душi; bũkite ramūs бũдьте спокiйни, не турбũйтесь; gami kiaulė gilią šaknį kniса *flk.* у тiхому вiри (болóти) чортi вóдяться (тiха водá грėблю рве), тiхi вóди глiбóки

rāndas *dkt.* (3) *med.* шрам, рубець ~ nudegimo rāndas шрам від óпику; рó oregācijas turiū kėletą randų пiсля оперáцiї у мене залiшилося кiлька шрáмiв

randėjimas *dkt.* (1) *med.* рубцовáння ~ jūngiamojo áudinio randėjimas рубцовáння сполучноi тканiни

randėti (randėja, randėjo) *vksm., med.* рубцовáтися, зарубцовувáтися ~ žaizdos randėja рáни рубцiюються

randuotas, randuota *bdv.* (1) покритий рубцями, рубцевий ~ randuota óda рубцевá шкiра

rangà *dkt.* (4) *ekon., stat.* підряд ~ rangòs sutartis договір підряду; rangòs darbai підрядні роботи

rángas *dkt.* (1) *spec.* ранг ~ diplomatiniai ránkai дипломатичні ранги; pirmojo ránkò kapitònas капітан першого рангу

rangýti (rańgo, rańgè) *uksm.* завивати; звивати; згортати, скручувати ~ rangýti káspinus завивати стрічки

rangýtis (rańgosi, rańgèsi) *uksm., sngr.* звиватися; згинатися; завиватися, закручуватися; згортатися ~ guvàtè rańgosi змія звивається

rangòvas, rangòvè *dkt.* (2) *ekon., stat.* підрядник ~ statýbos rangòvas підрядник будівництва; generálinis rangòvas генеральний підрядник

rangòvinis, rangòvinè *bdv.* (1) підрядний ~ rangòvinès organizácijos підрядні організації

rankà *dkt.* (2) **1.** *anat.* рўки ~ dešinè, kairè rankà прáва, лiва рўка; padúoti rańka подати рўку; susikabinti rańkomis взятися за рўки; pèrrašyti rankà переписати від рўки; rankàs aukštýn! рўки вгору!; rańkų dárbas ручна робота; **2.** рўка ~ nèrà namuosè tvirtòs rańkos у хáтi немає твердi рўки; jis mào rańkose (вин у моiх рўках); ♦ aít rańkų pešioti носити на рўках; atbulomis rańkomis спустити рукав; auksinès rańkos золотi рўки; dešinióji rankà прáва рўка; dúoti válià rańkomis розпустити рўки; iš rańkų į rankàs з рук у рўки; iš rańkų kristi валитися з рук; kaip bè rańkų як без рук; kaip rankà atimti як рўкою зняти; plikomis rańkomis гiлыми рўками; pò rankà під рўкою; rankà numóti махнўти рўкою; rankà rańka pláuna рўка рўку мiє; rańka ištièsti простягнути рўку; rankàs nusipláuti вмiти рўки; rańkomis sukiiesti вдáрити по рўках

rańkdarbis *dkt.* (1) рўкодiлля ~ rańkdarbių parodà вiставка рўкодiлля

rankèlè *dkt., dem.* (2) рўчка ~ raipiinti vaikà už rankèlès взяти дитину за рўчку

rańkena *dkt.* (1), **rankenà** (3^b) *tech.*
1. рўкоятка, рўчка ~ dirų rańkena дверна рўчка; ciurpti už rańkenos схопити за рўчку;
2. рўкоятка, рўчка ~ paleidimo rańkena пусковá рўкоятка

rańkininkas, rańkininkè *dkt.* (1) *sport.* гандболiст, гандболiстка ~ perspektyvi jaunóji rańkininkè перспективна юна гандболiстка

rańkinis¹ *dkt.* (1) *sport.* ручний м'яч, гандбол ~ rańkinio turnýras турнiр з гандболу

rańkinis², rańkinè *bdv.* (1) ручний ~ rańkinis laikrodis ручний [нарўчний] годинник; rańkinè granatà *kar.* ручна гранáта; rańkiniu bìdù вручну

rankinùkas *dkt.* (2) ридикюль, (ручна) сўмочка ~ odinis rankinùkas шкiряний ридикюль; damà sù rankinukù dáma з ридикюлем

ránkioti (ránkioja, ránkiojo) *uksm., kart.* збирати ~ ránkioti šiukšlès збирати смiттiя

rankógalis *dkt.* (1) манжèта ~ atsitaitóti rankógalius засукати манжèти

rankòvè *dkt.* (1) рўкав ~ ilgos, truiþnos rankòvès довgи, корóткi рўкав

rańkpinigiai *dkt., dgs.* (1) завдáток ~ rańkpinigiai negraþinami завдáток не повертається

rankraštinis, rankraštìnè *bdv.* (2) рукописний ~ rankraštinis žodýnas рукописний словник

rańkraštis *dkt.* (1) рўкопис ~ senóvinis rańkraštis стародáвний рўкопис; nusiųsti rańkraštį į sprautùvę надiслати рўкопис у набiр; rańkraščių skýgius рукописний вiддiл

rańkšluostis *dkt.* (1) рушник ~ šliuostyti rankàs rańkšluosčiu витирати рўки рушником

rańktūris *dkt.* (1) пiдлокiтник ~ krèslò rańktūriai пiдлокiтник крисла

rántas¹ *dkt.* (1) зарўбка, насiчка ~ kočèlo rántai зарўбка трiскiй (скáлки, скiпки)

rántas² *dkt.* (1) рант ~ bato rántas рант черевики

rantýtas, rantýta *bdv.* (1) рубчáстий; зарубрений ~ rantýtas protèktorius рубчáстий протèктор

rantýti (rańto, rańtè) *uksm.* на(д)рiзати ~ rantýti peiliu leiñta на(д)рiзати ножем дiшку; kuif medžiùs rańto, teif skiedros lèkia *flk.* лiс рубáють – трiскi летятъ

rantúotas, rantúota *bdv.* (1) рубчáстий; зарубрений ~ rantúota lazda рубчáста пáлиця

rantúoti (rantúoja, rantāvo) *uksm.* надрізувати, нарізати ~ rantúoti palánge надрізувати підвіконня

rāportas *dkt.* (1) рāпорт ~ ĳteĩti rāportā вручить рāпорт

raportúoti (raportúoja, raportāvo) *uksm.* рапортувати ~ raportúoti pulko vādui рапортувати командіру полку

rāpsas *dkt.* (2) *bot.* рапс ~ rāpsū aliējus рāпсова олія; auginti rāpsūs вирощувати ріпакі

rāpsōdija *dkt.* (1) *muz.* рапсодія ~ kūrti rāpsōdijas складати рапсодію

rarōtos *dkt., dgs.* (2) *relig.* заўтрєня у передріздвяний час ~ rarōtū gēsmēs пісні заўтрєні у передріздвяний час

rasā *dkt.* (4) росā ~ rýto rasā ранкова росā; rasā kriĩta росā пāдає (випадāє) [сідāє]; rjāuti sū rasā косіти по росі; kōl sāulē patekēs, rasā iř akĩš iřēs *flk.* дōки сонце зійдє – росā oči виїсть

rasakilā *dkt.* (3^b, 3^b), **rasākila** (1) *bot.* манжєтка ~ rasakilōs lārai лїстя манжєтки

rāsē *dkt.* (2) рāса ~ žmoniū rāsēs людські рāси; rāsių teorija рāсова теорія

rasēnti (rasēna, rasēno) *uksm., kart.* мряжити, кропити, накрāпувати ~ rasēno smūlkus lietūti мрячив дрібний дōщик

rāsi *dll.* можливо, мōже ~ rāsi šiaudien līs можливо, сьогōдни бōде дощ

rāsinis, rāsinē *bdv.* (1) рāсовий ~ rāsinē diskriminācija рāсова дискримінація

rasistas, rasistē *dkt.* (2) *polit.* расіст ~ baūsti rasistūs покарати расістів

rasistinis, rasistinē *bdv.* (1) *polit.* расістський ~ rasistinē politika, ideologija расістська політика, ідеологія

rasizmas *dkt., vns.* (2) *polit.* расізм ~ kovōti sū rasizmū боротися з расізмом

rasōtas, rasōta *bdv.* (1) росістий, покритий росōю ~ rasōta žolē росіста трава

rasōti (rasōja, rasōjo) *uksm.* 1. покривāтися росōю ~ žolē rasōja трава покривāється росōю; 2. пїтнїти, відпїтнїти ~ puō drėgmēs sienos rasōja від сїрості пїтнїють стїни

rāstas *dkt.* (2) *stat.* колōда ~ pušiniai rāstai сосновий крўглий лїс; gulī kaip rāstas лежить, як колōда

rāsti (raĩda, rādo) *uksm.* 1. знайтї / знахōдити; вищукувати / вищуковувати; набūtи / набувāти ~ rāsti pāmestā dāiktā знайтї втрачену річ; rāsti draugū знайтї друзів; rāsti iřeitį знайтї вїхїд; rāsti ramybē здобūtи спōкoїй; rāsti teisingā sprendimā знайтї правільне рїшення; rāsti paguodā knūgose знайтї вїху в книгах; tikējāusi rāsiąs tavē namiē я сподївався, що знайдū тебе вдōма; miškē radaū daug grūbyч я у лїсі знайшов багāто грибів; 2. виявити / виявлїяти ~ rāsti klaidā виявити помїлку

rastinis, rastinē *bdv.* (2) знайдєний ~ rastiniai pinigā знайдєні грōші

rāstinis, rāstinē *bdv.* (1) 1. зроблений із колōд ~ rāstiniai namai будїнки (хатї), зробленї з колōд; 2. який пїдхōдить до колōд ~ rāstinēs ēglēs ялїни, що годїться для колōд

rāstis (raĩdasi, rādosi) *uksm., sng.* 1. стāти / ставāти, стāти / робїтися ~ rādos visāi tamsū стāло зовсїм тємно 2. з'явитися / з'явлїтися; опинїтися / виявлїтися ~ jām ēmē rāstis pinigū у ньōго з'явлїлися грōші; rādosi kliūtis з'явлїлося [зустрілося] утрūднення

rāšalas *dkt.* (3^b) чорніла ~ juodas, mėlynas rāšalas чорні, сїні чорніла; rāšalo demē чорнїльна плїяма

rašalinē¹ *dkt.* (2) чорнїльниця ~ pamirkūti plūnksnā ĳ rašalinē помочїти перō в чорнїльницї

rašalinis, rašalinē² *bdv.* (2) чорнїльний ~ rašalinis pārkeris чорнїльний пāркер; rašalinis sprausdintūvas *kompr.* струмїнний [чорнїльний] прїнтер

rašalūotas, rašalūota *bdv.* (1) забруднений чорнїлом, у чорнїлі ~ rašalūoti pirštai пāльці забрудненї (вїмазанї) чорнїлом

rašalūoti (rašalūoja, rašalāvo) *uksm.* бруднїти чорнїлом ~ rašalūoti stāltiesę бруднїти чорнїлом скатєртїну

rašėiva *dkt., bendr.* (1) *menk.* писāка, āвтор, паперомарївник (писāка) ~ jĩ taĩr iř lїko rїgaūs laikraščio rašėiva vonā tak i залишила писāкою дешєвої газєти

rašýba *dkt.* (1) *kalbot.* правōпис, орфографїя ~ rašýbos taisýklē правїло правōпису; rašýbos žodýnas орфографїчний словнїк

rāšymas *dkt.* (1) 1. писання; письмó (лист) ~ láiško rāšymas написання листá; įvaiřūs rāšumo būdai різні способи письмá; rāšumo reikmenys паперове приладдя; 2. твір ~ mokslo veikalų rāšymas твір, науковí твори

rašinėti (rašinėja, rašinėjo) *vksm., kart.* писáти, пишáувати ~ rašinėti straipsneliūs пишáувати статейки

rašinỹs *dkt.* (3^b) твір, письмóва робóта ~ lietuvių kalbõs rašinỹs *ped.* письмóва робóта з литóвської мóви

rašýsena *dkt.* (1) пóчерк ~ áiški, gražì rašýsena розбírливий, красíвий пóчерк; rašýsenos pavyzdỹs зразóк письмá

rašýti (rašo, rāšė) *vksm.* 1. писáти ~ rašýti knýga, láiška писáти книгу, лист; rašýti į laikraštį писáти в газету; 2. писáти ~ mokýtis rašýti вчítися писáти, вчítися письмó; áiškiai rašýti розбírливо пишáти; plunksna nerāšo перó не пишe; rašýti pažymius stáвити пóзначки

rašýtinis, rašýtinė *bdv.* (1) 1. писаний ~ rašýtinės raidės писани лiтери; 2. письмóвий ~ rašýtiniai ramiñklai писемни пам'ятки

rašýtis (rašosi, rāšėsi) *vksm., sngr.* пiдписувáтися ~ rašýtis registrácijos knýgoje пiдписувáтися у книзі реестрáци

rašytojas, rašytoja *dkt.* (1) письмéнный, писемниница ~ gomānc, pasakėcių rašytojas áвтор (письмéнный) ромáнів, байкáр; rašytojo tálentas письмéнный тáлáнт; Lietuvõs rašytojų sąjunga спiлка литóвських письмéнників

rāškymas *dkt.* (1) збiр; збиráння ~ riešutų rāškymas збiр горихiв; úogų rāškymas збиráння [знимáння] áгiд

rašýti (rašo, rāšė) *vksm.* зривáти, рвáти ~ rašýti vaisiūs, gėlės рвáти фрукти, квiти

rašmuõ *dkt., ugr.* (3^b) *kalbot.* знак письмá, письмóвий знак ~ raidė угá gařso rařmuõ бýква e письмóвий знак звýку; kиnų rařmenys китáйська писемнисть

rāšomasis¹, rāšomoji *bdv., rašomasis¹, rašomoji* 1. письмóвий (писемный) ~ rāšomasis dárbas письмóва робóта; 2. письмóвий ~ rāšomasis pøprierius письмóвий папiр [папiр для листiв]; 3. який пишe ~ rāšomoji mařinėlė друкáрська машинка

rāšomasis² dkt., rašomasis² ped. письмóва робóта ~ matemátikos, lietuvių kalbõs rāšomasis письмóва робóта з матемáтики, литóвської мóви

rāštas *dkt.* (2) 1. грáмота ~ mokýtis rāšto вчítися грáмоти; 2. письмó ~ egzáminas raštù письмóвий екзáмен; 3. видóшення ~ kóvo dešimtõs dienõs rāštas лист від десятого бeрезня; 4. грáмота, папiр (докумéнт) ~ garbėš rāštas почесна грáмота; sutartiēs rāštas договiрна грáмота; jis gávo iš valdybos rāštá вин отримав докумéнт (папiр) з управлiння; 5. пóчерк, письмó ~ gražius, áiškus rāštas красiвий, ясний пóчерк; 6. вiзерýнок ~ tautiniai rāštai нарóднi вiзерýнки

rāštai *dkt., dgs.* (2) пра́ци, твори ~ rinkiniai rāštai вибрани твори

raštėlis *dkt., dem.* (2) записка ~ paskolõs raštėlis позикóва розписка

raštija *dkt.* (2) *lit.* писемнисть, литерáтура ~ diplomátinės raštijà дипломáтична писемнисть; raštijos pradiniikas основоположник писемности

rāštinė *dkt.* (1) канцелярiя ~ rāštinės reikmenys канцелярське приладдя; rāštinės tarnáutojas канцелярський службóвец

raštingas, raštinga *bdv.* (1) грáмотний ~ raštingas žmogus грáмотна людина

raštingumas *dkt.* (2) грáмотнисть ~ visúotinis guvėntoju raštingumas загáльна грáмотнисть населення

rāštininkas, rāštininkė *dkt.* (1) писар; канцелярiст, канцелярiстка ~ seniñijos rāštininkė канцелярiстка окóлицi

rāštiškas, rāštiška *bdv.* (1) письмóвий ~ rāštiškas atsákymas письмóва вiдповiдь

raštuotas, raštuota *bdv.* (1) вiзерýнчастий ~ raštúotos piřštinės вiзерýнчастi рукавички (рукавички з вiзерýнком)

raštuoti (raštuoja, raštávo) *vksm.* вишивáти, ткáти, вязáти вiзерýнками ~ raštúoti áudeklá ткáти вiзерýнками тканiну

raštvėdýba *dkt.* (1) дiловóдство ~ kompiuterinė rařtvėdýba компiютерне дiловóдство; rařtvėdýbos taisyklės прáвила дiловóдства

raštvėdys, rařtvėdė *dkt.* (3^b) дiловóд, дiловóдка; листовóд, листiвни́ця ~ ář dirbu iř

rāštvede, iŕ kāsiniŕke я працюю і діловодо-
кою, і касіром

rātai *dkt., dgs. (2)* віз ~ šiēno prikrauti rātai
віз, навантажений сіном; rātu girgzdējimas
скрип вóза; ♦ Didieji, Mažieji Grįžulo Rātai
astr. Велика, Мала Ведмедіця; nei rātai, nei
rōgēs ni te, ni ce

rātas *dkt. (2)* 1. кóлесо ~ automobiliu,
dviračio rātas кóлесо автомобіля, велоси-
пéда; malūno rātas кóлесо млина; vairo rātas
рульовé кóлесо; rātu tēpalas колісна мазь;
2. кóло, круг ~ sustoti ratū státi y kólo;
rātū sūkti ogē кружляти, описувати кóло;
gēlbėjimo rātas рятувальний круг; 3. киль-
цé ~ rātas arliūk mėnūlj kilycē navkólo
місяця; 4. тур ~ pirmasis rinkimų rātas пёр-
ший тур виборів; ♦ pāgalius káišioti ĩ ratūs
вставляти пáлиці в колéса; užbirtas rātas
зачарóване кóло

ratėliai *dkt., dgs., dem. (2)* віз, визóк ~ kinkųti
árklj ĩ rateliūs запрягáти коня́ в визóк

ratėlis *dkt., dem. (2)* 1. коліщáтка ~
kompiuterio kėdēs ratėliai коліщáтка комп-
ютерного крісла; 2. *etnogr.* прядка, само-
прядка ~ veĩrti rateliū прястí на прядці;
3. *etnogr., muz.* хоровóд ~ šókti ratėlj водíти
хоровóд

ratifikacija *dkt. (1)* *polit.* ратифіка́ція ~
sutartiēs, konveñcijos ratifikacija ратифіка́ція
договору, конвénції

ratifikavimas *dkt. (1)* *polit.* ратифіка́ція ~
balsuoti dėl sutartiēs ratifikavimo голосувáти
через ратифіка́цію договору

ratifikuoti (ratifikuoja, ratifikavo) *vksm.* рати-
фікувáти ~ ratifikuoti sutartj ратифікувáти
договір

rātilas *dkt. (3^b)* круг; винéць ~ bāltas rātilas
арлінк саулé біле кóло навкóло сонця

ratilis *dkt. (2)* *bot.* садо́ва айстра ~ kīninis
ratilis айстра садо́ва китáйська

rātinė¹ *dkt. (1)* *etnogr* навіс, карéтний сарáй ~
dvāro rātinė карéтний сарáй ма́тку

rātinis, rātinė² *bdv. (1)* колісний ~ rātinis
plūgas колісний плуг; rātinis trāktorius
колісний тра́ктор

rātlankis *dkt. (1)* обід, бандáж, обруч,
шіна ~ aliuminiiniai dviračio rātlankiai алю-
мінієві велосипéдні дїски

ratūikai *dkt., dgs., dem. (2)* визóк ~ paskōlinau
kaimūnui ratukūs я позичив сусідові визóк

ratūkas *dkt., dem. (2)* коліщáтка ~ lóva sū
ratūkais лїжко на колéсах

raudà *dkt. (4)* плач, ридáння, голосіння ~
láidotuvių raudà похорóнне голосіння

raudālius, raudālė *dkt. (2)* *šnek.* плáкса ~
nebūk tokià raudālė не будь тако́ю плáксою

raūdas, raudà *bdv. (4)* 1. рудий ~ raūdas
arklūs рудий кінь; 2. червонуватий ~ raūdas
obuolūs червонувáте, червóне яблуко

raudė¹ *dkt. (2)* *zool.* червонопírка ~ gytinēs
raudēs далекосхідні червонопírки

raūdinti¹ (raūdina, raūdino) *vksm.* рум'я́нити;
змўшувати червоніти, навóдити рум'я-
нець ~ šaltis raūdino vēidus хóлод змўшував
червоніти обліччя

raudinti² (raudina, raūdino) *vksm., prž.* змў-
шувати плáкати [ридáти], доводіти до
сліз ~ raūdinti vaiką змўшувати плáкати
(ридáти) дитину

raūdis¹ *dkt. (2)* рум'я́нець ~ vēido raūdis
рум'я́нець обліччя

raūdis², raudė² *dkt. (2)* тварі́на рудо́ї ма́сті ~
raūdis póri gėrti тварі́на рудо́ї ма́сті хóче
пíти

raudójimas *dkt. (1)* плач, ридáння, голо-
сіння ~ jaunosios raudójimas голосіння
наречéної

raudóklė *dkt. (2)* *bot.* плакўн, дербénник ~
piokštė sū didele raudóklė букéт з великим
плакунóм

raudónas, raudóna *bdv. (1), raudónas,
raudonà (3)* червóний ~ raudónos gēlės
червóні квіти; raudónos vūšnios червóні
вишні; raudonieji dobilai червóна коню-
шина; raudónas kaip vēžs червóний як
рак; tañsiai raudónas багря́ний; raudonàsis
kraujo kūnelis *fiziol.* червóна кровяна клі-
тїна; ♦ Raudonàsis Kryžius Червóний Хрест

raudonėlis *dkt. (2)* *bot.* матерінка ~
paprastasis raudonėlis матерінка звичáйна

raudonėti (raudonėja, raudonėjo) *vksm.* чер-
воніти ~ klėvo lāpai jau raudonėja лїстя
клéна вже червоніє

raudongalvis, raudongalvė *bdv. (2)* черво-
ноголовий ~ raudongalvis genūs червоного-
ловий дятел